

Leeswijzer Noodcurtailment

Deze Leeswijzer legt uit hoe noodcurtailment en de bijbehorende vergoedingenstructuur werkt.

Inhoudsopgave

1. Het hoe en waarom van noodcurtailment

- 1.1 Wat is noodcurtailment?
- 1.2 Wanneer gebeurt het?
- 1.3 Voor wie is het en wat moet u doen?
- 1.4 Wat is de rol van de Realtime Interface (RTI) bij noodcurtailment?
- 1.5 Het proces van noodcurtailment

2. Vergoedingen bij een noodingreep

- 2.1 Waarvoor wordt vergoed?
- 2.2 Mag de netbeheerder mijn installatie zomaar afschakelen?
- 2.3 Dit kunt u doen om nu al voorbereid te zijn

3. Kaders noodcurtailment

4. Begrippenlijst

1. Het hoe en waarom van noodcurtailment

Door de toenemende opwek van duurzame energie (zonnepanelen, windparken) kan het elektriciteitsnet op bepaalde momenten overbelast raken. De bestaande transportcapaciteit is niet altijd toereikend om alle opwek in te voeden. We spreken dan van netcongestie, ook wel piekbelasting. Dat kan de betrouwbaarheid van het net en levering aan anderen in gevaar brengen. Wanneer de netbeheerder onvoldoende flexibele oplossingen kan benutten om de netcongestie op te lossen worden noodmaatregelen ingezet. Dit zogenaamde noodcurtailment kan op verschillende manieren worden ingezet.

1.1 Wat is noodcurtailment

Curtailment (inkorten / dimmen) betekent het tijdelijk verminderen of uitschakelen van de invoeding van elektriciteit door bijvoorbeeld wind- of zonneparken.

Noodcurtailment is een bijzondere vorm van curtailment: het is een noodingreep die pas wordt ingezet wanneer reguliere netbeheermaatregelen niet volstaan.

1.2 Wanneer gebeurt het?

Noodcurtailment ontstaat als:

- Oorzaak: Er een (onvoorzien in capaciteitsmanagement) overschot aan opgewekte wind- en zonne-energie is
- Gevolg: Het net (bijna) overbelast raakt;
- Er een storing is;

In zulke gevallen besluit de netbeheerder om bepaalde installaties te dimmen of af te schakelen. U mag (tijdelijk) minder stroom invoeden dan uw installatie eigenlijk kan opwekken. Dat is vervelend, maar noodzakelijk om schade of grootschalige storingen te voorkomen.

1.3 Voor wie is het en wat moet u doen?

Een noodingreep is met name van toepassing op klanten met een aansluiting $\geq 3 \times 80 \text{ A}$ of 1 MW.

U krijgt een seintje van de netbeheerder. Bij voorkeur gaat dat via de Realtime Interface (RTI), die direct met uw installatie communiceert.

De boodschap? “Beperk uw invoeding tot X MW” of “Zet uw installatie (deels) stil.” U moet daar direct op reageren. Zodra de situatie weer normaal is, krijgt u bericht dat u weer op vol vermogen mag invoeren.

1.4 Wat is de rol van de Realtime Interface (RTI) bij noodcurtailment?

De RTI is een digitaal verkeerslicht voor uw aansluiting. Met een RTI kunt u blijven afnemen, maar voorkomt u dat de invoeding helemaal wordt afgeschakeld. De netbeheerder stuurt hiermee een setpoint: het maximum vermogen dat u op dat moment mag invoeden.

Voorbeeld:

- Normaal: 100% invoeding toegestaan (uw installatie draait op vol vermogen)
- Bij noodcurtailment: 60% invoeding toegestaan (u moet dimmen)
- Beperking opgeheven: weer 100%

1.5 Het proces van noodcurtailment stap voor stap:

1. De netbeheerder signaleert een dreigend probleem op het net.
2. Congestie management (day-ahead / intraday) wordt ingezet om overbelasting te voorkomen.
3. Lukt dat niet uiterlijk 45 minuten voor de verwachte overbelasting? Dan selecteert de netbeheerder welke installaties op korte termijn gedimd moeten worden.
4. In het geval er een RTI aanwezig is bij de netaansluiting, stuurt BVC een stuursignaal. Levert dat onvoldoende op, dan volgt afschakeling.
5. Invoeders hebben na noodcurtailment recht op een standaardvergoeding.

2. Vergoedingen bij een noodingreep

Wordt u gedimd of afgeschakeld in geval van noodcurtailment? Dan krijgt u daarvoor een vergoeding. Deze vergoeding geldt alleen voor gemiste invoeding.

2.1 Waarvoor wordt vergoed?

Sinds 1 september 2025 geldt voor klanten die te maken krijgen met een noodingreep een landelijke, gestandaardiseerde noodcurtailment-vergoeding. Als u moet dimmen door noodcurtailment, heeft u recht op een vergoeding. Die is geregeld in Europese wetgeving (EU 2019/943, artikel 13.7). U houdt zelf uw productie- en curtailmentdata goed bij. Die kunnen nodig zijn voor de verrekening.

Bij een noodingreep kunnen de volgende componenten vergoed worden:

- **Gederfde inkomsten uit Garanties van Oorsprong (GvO)** - u ontvangt hiervoor de geldende GvO-prijs.
- **Gederfde subsidie (zoals SDE²-subsidie)** - dit wordt vergoed op basis van het SDE-correctiebedrag. Hier zijn voorwaarden aan verbonden.
- **Onbalanskosten** - kosten die ontstaan doordat uw installatie onverwacht wordt gedimd of afgeschakeld. Tennet beoordeelt of er sprake is van onbalanskosten en of de balansverantwoordelijke partij (BRP) aanspraak maakt op een vergoeding.

Belangrijk: wat niet vergoed wordt, is de opportuniteitswaarde die verloren marktkansen of gemiste marktprijzen vertegenwoordigt. Volgens de regels van de toezichthouder Autoriteit Consument & Markt (ACM) is daarvoor geen juridische basis. Ook om marktdistortie te voorkomen.

Een voorbeeldberekening is te vinden in de [vergoedinstabel \(PDF\)](#)

2.3 Aanvraag vergoeding

- Na afloop van de noodingreep ontvangt u bericht van de netbeheerder met de melding dat er sprake was van gemiste invoeding.
- Via het formulier op de website van de netbeheerder kunt u de gemiste invoeding doorgeven.
- Tennet handelt de onbalanscompensatie af met de BRP en gebruikt daarvoor informatie van de distributie systeembeheerder (DSB).
- U ontvangt de vergoeding.

2.3 Mag de netbeheerder mijn installatie zomaar afschakelen?

Niet zomaar. De distributie systeembeheerder heeft de plicht om het net te beschermen. In geval van uiterste nood kan het noodzakelijk zijn om noodcurtailment uit te voeren. Zo moet de DSB:

- Alle producenten op gelijke manier behandelen (non-discriminatoir);
- Duidelijk en controleerbaar werken;
- Binnen de technische grenzen blijven.

2.4 Dit kunt u doen om voorbereid te zijn

Zorg dat u een Realtime Interface (RTI) installeert die goed werkt en getest is.

- Leg afspraken met de installateur vast.
- Controleer of uw contactgegevens bij de netbeheerder actueel zijn.
- Houd een logboek bij van meldingen en acties.

3. Kaders noodcurtailment

Regelgeving	• Curtailment wordt toegepast o.b.v. Artikel 9.3 Netcode elektriciteit lid 2. • De RTI mag worden ingezet voor curtailment o.b.v. Artikel 9.13 Netcode elektriciteit mag de • De redispatch vergoeding zoals beschreven in Artikel 13.7 Regulation (EU) 2019/943
Implementatie Setpoints	• Er wordt een setpoint gestuurd die het maximale vermogen op het overdrachtpunt representeert, uitgedrukt in MW of een percentage van het vermogen van uw installatie (conform PGMD). • Op het moment dat de beperking wordt opgeheven wordt een setpoint gestuurd gelijk aan het gecontracteerde vermogen in MW, of 100% van het vermogen van uw installatie (conform PGMD). • Op moment dat de beperking ingaat: setpoint voor maximumvermogen op het overdrachtpunt in MW of als percentage van het vermogen van uw installatie. Het betreft hier Setpoint-1, Setpoint-2 of Setpoint-3 uit de functionele eisen van de RTI. • Op moment van opheffen van de beperking: setpoint gelijk aan het maximum gecontracteerd vermogen in MW of als 100% van het vermogen van uw installatie. Het betreft hier Setpoint-1, Setpoint-2 of Setpoint-3 uit de functionele eisen van de RTI.
Implementatie Uitwisselen van berichten	• Na ontvangst van een setpoint voor het maximale vermogen op het overdrachtpunt begint u binnen 10 seconden met het afregelen van het vermogen, waarna het setpoint uiterlijk binnen 2 minuten bereikt dient te worden. • Gecommuniceerde reden (code) bij instellen van de beperking: 0001 • Gecommuniceerde reden (code) bij opheffen van de beperking: 0000

Toelichting bij de kaders:

- De kaders zorgen voor transparantie: alle betrokken partijen (u als klant, leveranciers, netbeheerders) weten waar ze aan toe zijn.
- Het gebruik van de RTI maakt het technisch mogelijk om op afstand invoeding te beperken, op momenten dat het net dat vereist.
- Niet alle klanten hebben vooraf een contract voor flexibiliteit; bij noodcurtailment kan de netbeheerder ook ingrijpen zonder dat er vooraf een vrijwillige overeenkomst was, als uiterste maatregel voor netveiligheid.

4. Begrippenlijst

Curtailment	Het tijdelijk verminderen of uitschakelen van productie of invoeding van hernieuwbare energie om het elektriciteitsnet te beschermen.
Noodcurtailment	Een curtailment maatregel als noodingreep, toegepast door de netbeheerder wanneer reguliere net- of congestiemaatregelen onvoldoende zijn.

Realtime Interface (RTI)	Een technische koppeling waarmee de netbeheerder op afstand productie of invoeding kan aansturen bij noodcurtailment.
Garanties van Oorsprong (GvO)	Certificaten die bewijzen dat elektriciteit duurzaam is opgewekt; bij noodcurtailment kunnen gemiste GvO-inkomsten worden vergoed.
SDE-subsidie	Subsidie voor duurzame energie; bij noodcurtailment kan het gemiste subsidie-deel voor verlies van invoeding vergoed worden.
Onbalanskosten	Kosten die ontstaan voor de balansverantwoordelijke partij (BRP) wanneer productie of levering onverwacht verandert, bijvoorbeeld door noodcurtailment.
Netcongestie	Situatie waarbij het elektriciteitsnet onvoldoende transportcapaciteit heeft voor de opwek en/of invoeding; de voornaamste reden voor (nood)curtailment.
Redispatch	Redispatch is een vorm van congestiemanagement waarbij netbeheerders marktpartijen vragen om hun elektriciteitsproductie of -verbruik tijdelijk aan te passen. Dit gebeurt wanneer op korte termijn (intraday) een congestiesituatie ontstaat of wordt verwacht.